

ABONAMENTUL
 Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 "
 Pe 1 lună 2 "
 Nrul de Duminică pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 —
 Pentru România și străinătate nrul de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRATIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

—
 INSERTIUNILE se primesc la admnistratie.

Manuscripte nu se înapoiază.

—
 Telefon pentru oraș și comitat 502.

Răspunsul socialistilor.

(*) Am dat știrea, că e vorba să se facă o înțelegere între deputații naționaliști și între șefii din Budapesta ai socialistilor.

În presa coaliției știrea aceasta a produs mare senzație și consternație. Articolele cele mai violente s'au scris împotriva »alianței« celor două tabere »dușmane patriei«... Se știe adecă de mult, că în ochii oligarhiilor bogăți, ceata mare dar săracă a socialistilor e numită »vagabonzi fără patrie« iar naționaliștii sunt — »trădători de patrie!« O luptă comună a celor două tabere, coaliția o știe, ar slăbi mult situația oligarhilor. Ar pune, mai presus de toate, guvernul într-o strâmtoare mare în ce privește angajamentul să introducă *sufragiul universal*.

Alianță însă, așa se vede, nu se va face între cele două grupări. »Népszava« dela 25 Iunie grăbește să asigure despre asta și să-i liniștească pe coaliționiști.

Iată de ce nu e posibilă o alianță :

»Considerăm fînța și tendința partidelor naționale ca inutile, ba chiar păgubitoare. Suntem adversari ai oricărui șovinism, va să zică nu numai ai patriotismului stupid unguresc, ci și ai patriotismului unilateral român, slovac, sârb ori de altă nație. Nu cunoștem deosebire între maghiar, german, slovac, sârb ori alt neam, deosebiri facem numai în ce privește clasele, iar nu popoarele«.

Dupăce spune că luptă însă tot așa împotriva exploatării proprietarilor maghiari ca și în contra exploatării românilor săraci de proprietarii români și face apel ca »naționaliștii cari vor serios să lupte contra împilării și exploatării poporului, să-și facă un program social, pe teme democrat ori radical«, termină :

»Să nu se teamă (coaliția) de alianța social-democraților și a naționalităților, ci mai bine să se teamă că partea înaintată a naționalităților, recunoscând adevărul spuselor noastre de mai sus : într'adevăr va întoarce spatele șovinismului naționalist și va intra în tabăra democrației radicale, pânăce proletariatul național — și asta e ce desigur va urma — se va duce cu grămada acolo unde-i este locul : sub steagul social-democrației internaționale!«

Ce-o fi în viitor, nu discutăm.

Constatăm însă, că deși o alianță între partidul naționalităților și între socialiști în prezent nu se face din cauza doctrinelor ce socialiștii scot în relief, vrând nevrând însă, în cel mai apropiat viitor, cele două tabere se vor afla alături : în lupta pentru *sufragiul universal și alte idei radicale și democratice*.

Nu intenționăm să ne propunem a-i convinge pe cei dela »Népszava« cât greșesc, când naționalităților le aplică epitetul de »șovinism unilateral«. Despre un lucru îi asigurăm însă : nu poate fi reformă de caracter democrat, fie cât de radical, pe care partidul nostru să n'o primească! Șovinis-

mul nostru — să-i zicem așa! — nu e de decât alipire la limbă și confesie, cecece nici un socialist nu poate condamna! Vedem doar chiar în »Népszava« că pentru socialiștii »de limbă germană« aranjează conferențe în limba germană și peste tot, sunt în contra tendinții guvernului reacționare cari vor să despoaie popoarele de limba maternă! Noi, cari ne apărăm limba, nu suntem prin asta nici retrogazi nici șoviniști, căci ne apărăm un drept natural, ci șoviniști sunt numai guvernanții cari vor să ne despoaie de acest drept.

În felul acesta doctrinele pot să stea în calea unei alianțe. Vieața de toate zilele, practica lucrurilor ne mână însă împotriva aceluiaș adversar politic, ne întâlnim deci alături, dacă nu putem merge împreună.

Alături ori împreună, lupta o purtăm contra dușmanilor *democratismului larg și generos*, singurul îndreptățit să inspire lupta tuturor elementelor sincere și oneste.

AVIZ!

Implinindu-se semestrului, sunt rugați toți abonentii să binevoiască a trimite prețul abonamentului pe jumătatea de an ce vine ori pe cuartal.

Nu mai puțin sunt rugați restanțierii să binevoiască a-și achita ce datorează.

Abonamentul pe un an 24 Cor.

„ pe 1/2 an 12 Cor.

„ pe trei luni 6 Cor.

Se plătește anticipative!

ADMINISTRATIA.

Presa maghiară și Vaida. În cele mai multe ziare maghiare a apărut o convorbire pe care deputatul român dr. Al. Vaida a avut-o cu un ziarist maghiar. La întrebarea dacă va mai merge în dietă chiar și în cazul când comisia de imunitate n'ar aduce hotărîrea că i-s'a nesocotit dreptul de imunitate, dl Vaida a răspuns că *da*, se va duce la ședințele dietei ! Il obligă în privința asta o hotărîre a clubului.

Chiar dacă onor. club nu s'ar fi rostit însă — zicem noi — ș'atunci demnitatea națională și dorința alegătorilor săi ar indica dlui Vaida să nu se lase terorizat ci să meargă și să ia cuvântul în dietă.

După informațiuni ce avem din foarte multe părți, putem spune chiar, ca făcea o mai bună impresie dacă clubul și d-sa hotărâ să meargă la dietă în Lunea când dl Maniu a anunțat cazul care s'a deferit comisiei de imunitate, iar nu să aștepte decusul comisiei care pe Potocsnyák l-a esclus dela 30 ședințe, nici a dietei, care l-a scos cu puterea pumnului pe dl Vaida!

Acum, când vedem ce vorbesc în comisia de imunitate vitejii kossuthiști, când vedem cum chiar Justh sucește și resucește lucrurile, persistăm și mai mult în părerea noastră, că n'are nici un înțeles să fie clubul și dr. Vaida prevenitor față de astfel de meschini politicieni.

Afară de Hentaller, nu s'a găsit un singur viteaz care să mărturisească intențiile dușmănoase față de Vaida, ci toți se trag dela răspundere. Chiar Justh a explicat că prin fraza : »Bine ați făcut« a vrut să aprobe nu că au dat pe Vaida afară, ci că nu l-au și lovit... Suntem curioși să

știm : cum ar explica Wekerle vestita sa frază : »Bine i-s'a făcut porcului!«... O să spună că n'a înțeles pe Vaida, ci pe un socialist care a fost dat afară din biserică, fiindcă a fluerat. Wekerle e capabil și de asta...

Pe ceilalți îi vedem negând toate afirmațiunile lui dr. I. Maniu... Nu se găsește unul singur, care să mărturisească adevărul, că a pus mâna și a îmbrăncit pe Vaida. Eroii kossuthiști înțeleg că se petrece ceva grav numai când se varsă sânge.

Demisia banului Croației este primită din partea coaliției și a presei guvernamentale cu mare satisfacție. Căderea banului Pejacevich, precum afirmă presa coaliției, va aduce schimbări în situația actuală politică și mai presus de toate va pune capăt obstrucției croate, căci noul ban desigur va avea mână de fier și va scoate triumfător punctul de vedere al coaliției în conflictul cu croații. Se crede în cercurile coaliției, că obstrucția croată nu va mai ținea decât două trei zile.

Abzicerea banului a fost urmarea directă a persistărei deputaților croați pe lângă obstrucție. După cum am scris în numărul nostru de ieri, banul a declarat, că dacă nu-i va succede să desarmeze obstrucția, își va da demisia.

Cu privire la numirea noului ban, ministrul Wekerle a spus ieri :

— Nu pot spune astăzi, că pe cine voiu recomanda regelui de nou ban, dar atâta pot trada, că numele noului ban va avea în unele locuri efectul bombeii.

Wekerle a călătorit ieri p. m. împreună cu Pejacevich la Viena, ca să raporteze regelui despre criza guvernului croat.

În ședința de ieri a camerei au vorbit în chestie personală croații Șurmin și Lorkovici. Președintele le-a detras cuvântul. În contra proiectului dela ordinea zilei a vorbit Muacevici Tușkan și Dușan Popovici. După vorbirea lui Polónyi, care a urmat după Muacevici, a cerut cuvânt în chestie de regulament Supilo. Președintele însă nu i-a permis să vorbească în chestia rezoluțiunei dela Fiume. Supilo probabil îi va răspunde lui Polónyi astăzi.

Președinte al camerei austriace a fost ales în ședința de ieri, socialistul creștin dr. *Weisskirchner* cu 351 voturi față de socialdemocratul *Pernestorfer*, care a obținut numai 101 voturi. Când noul președinte a mulțumit pentru alegere, socialdemocrații au ieșit din sală în mod demonstrativ. A urmat apoi alegerea viceprezidenților. Viceprezident întâiu, a fost ales dr. *Zacsek*, tânăr ceh, cu 329 voturi, față de *Pernestorfer*, care a întrunit numai 99. Naționaliștii germani n'au votat. Ca al doilea vicepreședinte a fost ales polonul *Starzynsky* cu 270 voturi.

Partidul socialist creștin, după-cum se vede din rezultatul acestor alegeri, a făcut cartel cu partidele naționale în contra partidului socialdemocrat.

Noul președinte, dr. *Weisskirchner*, este directorul primăriei Vienei. El a fost, care a ieșit în calea delegațiunei primăriei din București, când aceasta a întors vizita lui Lueger la Viena, până la frontiera austriacă.

Panamiștii. Dupăcum se vede, partidul kossuthist caută pe capete să facă mușama afacerea cu mituirile alegerii de Zircz. Aproape toți cei cari în chip hotărît acuza-

seră pe Pap Zoltán că a vroit să-i mituiască câte cu 600 floreni pentru a lucra în favorul lui Ivánka, acum nu-și mai aduc aminte, ori vorbesc de »onorar« iar nu mituire... În felul acesta scapă și Pap Zoltán (mai norocos decât Nessi!) și scapă și partidul de o nouă rușine!

Vorbirea dlui Voicu Nițescu.

(Urmare și fine.)

* Oare idealul maghiarilor, să fie veșnica ură față de neamurile nemaghiare? Nu cred. Această ură nu poate să fie un ideal, pentru idealul în sine e reprezentarea unei idei sau unei simțământ perfect în sine, care se strecoară, ca un chip sfânt, ca o icoană luminoasă prin lumea blândă a etice, a binelui veșnic. Ura e o calitate josnică, un simțământ animalic, care cu cât înaintează omul în cultură, se perde mereu, pentru că prin cultură omul se depărtează tot mai mult de originea lui animalică și s'apropie tot mai mult de fața sfântă a dumnezeirii.

Poporul maghiar încă înaintează în cultură, prin urmare trebuie să se desbrace și el vrând-nevrând de această calitate urâtă, dacă nu vrea cumva să se nimicească cu voia reducându-se la starea primitivă a originii omenești. Trebuie să dispară această ură și în locul ei să vie drăgoștea, respectul reciproc, bunăînțelegere și formarea cumulativă a idealului, care singur va mântui această țară de peire și va realiza multiplele ei pretenziuni. Acest ideal va fi fericirea patriei ungare și pentru el vor lupta toate neamurile din Ungaria, cari nu se vor mai certă și nu se vor mai urî ci-și vor respecta reciproc drepturile omenești și genuine naționale. Va fi o frăție curată această vieță dintre neamurile ungare și atunci statul, care va fi întruparea voinței generale și absolute a tuturor neamurilor din sinul lui nu se va mai teme nici de amenințările colosului dela nord și nici de răvna de cucerire a rășboinicului neam german.

Atunci nu se vor mai plânge maghiarii nici de politica antipatriotică a socialiștilor, pentru că se vor convinge cu judecata lor rece, că acești socialiști nu sunt dușmanii statului și nici dușmanii maghiarilor, ci sunt numai apărătorii drepturilor, ce li-se compet, iar această apărare nu e agitație, ci o datorie sfântă, pe care trebuie s'o aibă fiecare individ față de sine și față de neamul din care face parte.

Vor înțelege atunci maghiarii, că toți socialiștii din Ungaria vor lupta pentru drepturile tu-

turor neamurilor din Ungaria și nu vor întârzi de a se grupa în grupuri autonome naționale conform programului dat nu demult de socialiștii boemi.

Pace și bună înțelegere să fie idealul maghiarilor și pace va fi în acest stat. Tăria lui va cucerii de sălă și nu de milă respectul altor state. Atunci nu va mai cuteză Austria, să dicteze. Productele Ungariei nu vor mai trece nelucrate în Austria, pentru că profitul austriacilor, să fie întreit decât pierderea Ungariei.

Atunci vom vorbi cu drag și noi de tăria statului ungar, pentru că această tărie va fi complexul fericirii tuturor neamurilor din această țară. Distinsul filozof francez Descartes a lăsat posterității nemuritoare cuvintele: »Cogito, ergo sum«. Prin aceste cuvinte Descartes a voit, să dovedească existența conștiinței omenești, în care conștiința se manifestează dumnezeirea însăși. Astăzi însă, când naționalismul s'a desvoltat în așa măsură, încât el trăiește în legătură cu conștiința omului și stă în sufletul omenească ca un puternic talisman, care susține existența omenească maghiarilor poate zice: »Cuget și deci sunt maghiar«. Și dacă maghiarul are dreptul, să afirme aceste cuvinte, pentru că nu mi-ai îngădui și mie D-voastră, cari sunteți stâlpii libertății ungare, ca și eu, să intenoz cu aceeași mândrie conștie de persoana mea: »Cuget și deci sunt român«.

Nu vreau, să fiu laș, ci ceeace simt, țin, să spun pe față. Nu vreau să fiu lingușitor, pentru că D-voastră ca bărbați cumiți mi-ai înțelege lingușirea și m'ai desprețui. Nu vreau, să mint, fiindcă nu vreau să-mi defraudez caracterul. Sunt sincer. Și sunt mândru pe sinceritatea mea. Sunt sincer, pentru că sinceritatea e omul însuși, ea-i baza caracterului omenească și cine tăgăduiește sinceritatea, se tăgăduiește pe sine însuși, își omoară caracterul.

Tot din simțământul sfânt al sincerității pornesc, când îmi iau curajul, să vă spun d-lor jurați, că în acest articol, eu nu aflu agitație. În el afirm numai drepturile românești, apăr limba românească așa cum trebuie, să și-o apere fiecare muritor.

Cât privește părerea mea, trebuie, să accentuez că dispreț și batjocură merită acel om, care nu știe și nu cutează, să-și apere această comoară: limba. N'aș putea iubi niciodată pe maghiarul, care și-ar disprețui limba sa și și-ar renega naționalitatea sa. Nu l-aș iubi, pentru că acel maghiar nu numai că n'ar mai fi maghiar, ci ar încetă de a mai fi om. Și dacă eu ca român știu disprețui în felul ăsta pe renegatul maghiar, aibă și maghiarul virtutea să disprețuiască pe renegatul român și aibă în suflet și semnătatea de a vedea cu ochi buni lupta, ce o poartă românul

pentru limba și legea sa. Dl procuror nu-i de părerea asta. Ba dincontr, dânsul nu se îndestulește de a cere judecarea mea numai pentru articolul publicat în N-rul 154 al »Tribunei«, ci pretinde cu aprindere, ca eu să fiu pedepsit și pentru articolul din N-rul 155, care corăspunde perfect conținutului din articolul, publicat în N-rul 154.

Asta ce-i dlor? E doară cinstirea legii, e doară aplicarea corectă a vr'unui paragraf de lege? Cunoaște doară legea de presă vr'un paragraf, pe baza căruia poți pedepsi pe autor pentru un articol, care s'a publicat din greșală a doua oară și care corăspunde perfect celui dintâi? Nu-i asta cea mai urâtă batjocurare a libertății? Nu-i asta cea mai urâtă strămte libertăți de presă în noroi?... Nu domnilor jurați! Nu cred, că simțământul D-voastră de dreptate se va fi întunecat de tot, ca să nu înțelegeți, ce-i drept și ce-i nedrept. Eu știu face foarte bine deosebire între drept și dreptate. Știu, că dreptul fixează regulele de drept prin care se ține ordinea în stat. Și dacă articolul publicat în N-rul 154 ar fi atacat acest drept, ar fi atins puțin paragraful 172 al dlui procuror, — dar articolul al doilea n'a atins absolut de loc acest paragraf. Faptul acesta trebuie, să-l înțeleagă conștiința D-voastră.

Ba mai mult, simțul d-voastră de dreptate, care simț se naște deodată cu omul, care premerge totdeauna dreptului obiectiv și care e superior acestuia, trebuie, să se revolte la amândouă acuzele dlui procuror și se vadă, că aceste două acuze nu sunt pornite din convingerea dreptății sfinte, ci sunt produsele unui advertisement de sus, care ne e dușman și nouă românilor și poporului maghiar de rând. Acest ordin trebuie să-l înțelegeți d-voastră și vă veți convinge, că el vine mereu, dar nu dovedește niciodată, că gazetarii nemaghiari ar agita în contra maghiarilor; ci din contră întărește argumentele noastre, cu cari căutam să dovedim, că regimul actual de guvernare e dușman întregului popor din Ungaria.

Asta-i explicarea corectă, pe care de altfel dl procuror caută, s'o schimbe la față, când explică cuvintele din articolul meu: »să dăm mâna cu ei și să ne înfrățim, pentru că împreună, să jefuim poporul«. Acești jefuitori nu sunt maghiarii, cum zice dl procuror, ci sunt netrebniții dușmani ai tuturor popoarelor din această țară și deci și ai poporului maghiar. Ei ne jefuesc pe toți. Nu încunjur. Netrebniții sunt și românii cari exploatează poporul. — Deputații noștri cer mereu aducerea legii pentru darea progresivă, dar se cugetă cineva la ea dintre puternicii de azi? Nimenea. Nici un oligarh nu lacrămează pentru soarta poporului, a miilor de maghiari și nemaghiari, cari plângând își iau o traistă ș'un

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

„Studii filosofice“ de Rădulescu-Motru.

Am primit la redacție vol II, fasc. I din opera sub titlul de mai sus a dlui Rădulescu-Motru, unul dintre profesorii universitari din București, reputat ca mare învățat.

Iată ce scrie »Viața literară și artistică« din București despre această operă a distinsului profesor:

Psihologia este astăzi principala disciplină filozofică. Cercetările de metafizică, logică formală etc. au rămas pe planul al doilea. Vremea noastră cere cunoștinți reale, întrebuintate în vieță și dintre disciplinele filozofice singura bazată pe pe realitate este Psihologia. Urmând spiritul vremii, dl C. Rădulescu-Motru, cunoscutul profesor de filozofie dela Universitatea din București, ne dă din când în când monografiile psihologice despre fapte și oameni din trecut și din zilele noastre. Monografiile dlui C. R. Motru conțin observații numeroase și profunde și ne fac cunoscute lumi sufletești complicate, care din cauza complexității lor erau rău înțelese și rău apreciate.

Ultima monografie a domniei-sale se ocupă de revoluționari. — Dl Motru împarte pe revoluționari în două categorii: Revoluționarii adevărați, însuflețiți de un ideal social ori cultural, cari sunt rari și pe cari îi întâlnim doar la »cotitura drumurilor mari istorice« și revoluționarii de profe-

sie, cari sunt foarte numeroși și cari mișună peste tot locul în societatea de astăzi.

Pe cei dintâiu îi puteam numi tot atât de bine oameni de ordine. La ei întâlnim o potrivire între idealul ce propovăduesc și caracterul lor. Sufletul lor e armonizat și ei sunt adevărate personalități morale.

Ei nu vor numai să distrugă ca revoluționarii de profesie și nici nu se ridică ca aceștia contra oricărei autorități ci respectă autoritatea mediului social, și vor numai să înlocuiască ordinea socială, dintr'un moment dat cu o alta pe care ei o socotesc mai dreaptă și mai compatibilă cu progresul omeneirii.

În lupta ce duc, interesul lor personal nu-i preocupă. Ei vor binele tuturor și când acesta va fi realizat, vor fi și ei mulțumiți.

De asemenea revoluționarii societății au totdeauna nevoie, căci fără de ei ele ar lăncezi, fiind sclave ale rutinei și rutinărilor.

Cu totul altfel se prezintă sufletul revoluționarilor de profesie și asupra lor autorul insistă mai mult. — La aceștia de regulă nu e nici o potrivire între ideile frumoase ce susțin și caracterul lor. Ei sunt oameni ambițioși ori vanitoși cari neputând să parvină în societatea în care trăiesc, propun distrugerea ei. Dar aceasta ei nu o fac cu intenția de a aduce ceva bun în locul răului existent — căci sunt simpli distrugători — ci în speranța că slăbind mediul social, ei își vor face drum mai ușor.

În cazul când societatea e destul de puternică și rezistă atacurilor lor, ei rămân simpli cârtitori; când însă ea e slabă și cedează ei devin învingători. Dacă apoi împrejurările aduc o schimbare

totală care mulțumește societatea, acest soi de revoluționari devin de binefăcători ei, devin eroi! În noua stare de lucruri însă figura revoluționarului apare ca o »pată supărătoare și fără înțeles« ceeace psihologicește e exlibil, căci cum am văzut ideile au fost pentru ei niște mijloace: fondul sufletului lor era însă josnic. — De aceea acei ce apreciază revoluțiile nu trebuie să le judece după caracterul revoluționarilor respectivi. Acordul între ideile și caracterul revoluționarului e doar contingent.

Acestea sunt câteva din ideile cuprinse în broșura dlui Motru, care trebuie citită în întregime. Lucrarea dsale prezintă pentru noi nu numai un interes științific ci și un interes de actualitate căci trăim în vremea revoluționarilor socialiști, naționaliști, etc. și e bine ca, lumea să cunoască psihologia acestui fel de oameni.

E. P.

Concerte istorice rusești.

Rusia muzicală pătrunde și ocupă un loc din ce în ce mai de seamă în literatura muzicală universală. O țară care a dat pe Glinka, pe Taneiev, pe Moussorgsky, pe Rubinstein, pe Rimsky-Korsakov și mai cu seamă pe sârmanul Tchaikowsky, atât de timpuriu răpit artei și omeneirii, trebuia în cele din urmă să-și ia locul ce i-se cuvenea în lumea muzicală.

De mai mulți ani compozitorii ruși au început să ia tot mai mult loc în programele concertelor simfonice. La noi Tchaikowsky nu mai este demult un necunoscut, ca simfonist, și

băt și pleacă udând pământul de lacrimi spre America.

Vrând nevrând trebuie să ne împăcăm cu starea lucrurilor așa cum sunt. Martirul rus e veșnic bătut și aruncat în temniță. Cazacii îl izbesc barbar cu cnota peste corpul gol și cu corpul sfâșiat de răni sau, aproape mort îl aruncă ca pe un câne în întunecul temnițelor. Condamnații, martirii nemuritori ai drepturilor sfinte omenești, își desfac pieptul și lasă să pătrundă gloanțele în inimile lor sbuciumate de suferințe.

Nici unul nu se plânge. Nici unul nu cere grație, nici unul nu îngenunche înaintea despotului. Și-ragurile de condamnați, cari merg mânați de dinapoi cu cnută căzăcească, pășesc resignați cu fețele lor palide ca tot atâtea oglinzi de chinuri și dureri, dar cu toate astea nici unul nu se plânge și nu cere grație pentru că în lumea nevăzută, dar veșnică a sufletului lor trăiește convingerea de bronz, că din suferințele lor va crește odată fericirea poporului rusesc.

Pe noi nu ne lovesc cazacii cu cnota, nici nu pușcă soldații cu gloanțe în noi, ci pedeapsa noastră se reduce numai la »veselele« temnițe de stat, cari n'au nici o influință dezastruoasă asupra fizicului și spiritului nostru.

Așa ar zice dl procuror. Dar ce ar zice, când ar deschide cartea luptelor noastre pentru drepturi și ar vede, că mulți dintre luptătorii noștri cei mai buni au pierit în temniță. Cu toate astea nici condamnații noștri, n'au cerut grație dela nimenea, ci hotărâți au îndurat pedeapsa. Eu încă nu cer grație, cu toate, că nu înțeleg, de ce prigoniți Dvoastră un individ, care nu poate să aibă atâta putere, ca să periclitaze existența acestui stat.

Credeți Dumniavoastră doară, că un cuvânt al meu, un articol de gazetă ar pune în picior pe toți românii, iar îndemnă să prindă armele și să pornească în contra maghiarilor. Să fie așa, ați admiră și Dvoastră o astfel de organizare, dar că nu-i așa, mintea rece vă face mai mult să zâmbiți. Și în zâmbetul ăsta nu se vede oare neplăcerea față de dl procuror, care susține în contra mea, în contra unui om două acuze pătimase? Imi vine să cred, că da. Incep să mă conving, că Dvoastră deși aveți în față un acuzat român, veți da la o parte toate simțămintele unilaterale, veți ascultă de glasul conștiinței Dvoastră, întărită prin jurământul depus și veți judecă ca niște mucenici ai dreptății — drept!

Din România.

Din camerele române.

— *Ședința dela 23 Iunie.* Prim-ministrul dl Sturdza a depus un proiect de lege, prin care se declară de utilitate publică rectificarea râului Suceava pe porțiunea sa formând fruntarie între România și Austria.

Dl Emil Costinescu, ministru de finanțe a depus un proiect de lege pentru *suprimarea taxei de 5 lei relativ la asigurarea țăranilor contra secetei și un proiect de lege, prin care statul vine în ajutorul agricultorilor.* Acest proiect este ratificarea dispoziției guvernului publicată în »Monitorul Oficial«, prin care se dau înlesniri proprietarilor devastați.

Dep. Iunio Lecca a adresat următoarea cerere dlui ministru de interne:

»Am onoare a vă ruga, conf. art. 75 al regulamentului Adunării deputaților, să interveniți pe lângă dl ministru de interne, spre a se depune pe biroul Adunării deputaților, toate registrele în original, de tocmeli și învoielii și contracte agricole, pentru vara anului 1905, ale sâtenilor din comunele, unde aceștia și-au manifestat în Martie trecut nemulțumirile lor, în județele Dolj, Romanași, Olt, Vlașca, Teleorman, Mehedinți și R.-Sărat. Asemenea vă rugăm, d-le președinte, să dispuneți să se pună la dispoziția noastră contractele agricole în original, comunicate și rămase în arhiva adunării în 1889, ale sâtenilor din județele Ialomița, Ilfov, Prohova și Dâmbovița, precum și contractele din aceste două județele pe vara anului 1906.

»In cercetarea acestor acte, ne vom da seamă de eficacitatea și lacunele măsurilor luate în 1889, văzând astfel ce avem de făcut pentru viitor.

»Este, d-le președinte, fără îndoială, dreptul și datoria noastră să facem aceste cercetări de acte, aci în localul acestei adunări, chiar în timpul vacanțelor parlamentare.

Dela Senat.

In ședința de Sâmbătă a senatului s'a făcut alegerea președintelui, a vicepreședinților și a secretarilor. A fost ales președinte dl P. S. Aurelian, iar vicepreședinți d-nii Petre Poni, C. Climescu, Al. Necolaid și C. Costescu-Comăneanu.

Unele ziare înregistrează știrea, că la întrunirea majorității parlamentare, care sunt convocate pe Marți, guvernul va comunica părerea sa asupra chestiei de a se amnestia țăranii, dați în judecată pentru participarea lor la răscoale.

Cele două partide

Șeful partidului conservator, dl P. P. Carp, a adresat d-lui D. Sturdza, președintele consiliului, următoarea scrisoare, asupra participării opoziției conservatoare la lucrările comisiei parlamentare agraře:

»Domnule prim-ministru! Am comunicat, comitetului dorința ce mi-ați exprimat de a vedea partidul conservator conlu-crând la opera de reformă ce a întreprins partidul liberal. Am comunicat asemenea amicilor mei că, în mintea d-voastră această conlu-crare s'ar manifestă prin intrarea noastră în o comisiunea parlamentară însărcinată cu studiul soluțiunilor ce propuneți.

»După matură chibzuință ni-s'a părut că sub forma aceasta nu se atinge țelul unei conlu-crări a ambelor partide. A întră într'o comisiune aleasă de cameră nu ar însemnă alta decât să admiteți ca și minoritatea să fie reprezentată, ceea ce ar fi un progres fericit, în moravurile noastre parlamentare, dar nimic alt.

»Conlu-crarea însă, dela partid la partid, are o însemnătate mai mare și ea nu poate avea loc decât numai în forma următoare: Să binevoiască partidul liberal a-și pregăti proiectele și a le comunica partidului advers, care, la rândul lui, ca partid, iar nu ca minoritate parlamentară, își va face contrapropunerile sale. In caz, când concesiuni mutuale ar duce la o înțelegere numai atunci și numai așa s'ar putea vorbi de o conlu-crare serioasă, făcută într'un mod demn de ambele partide.

Primiți, vă rog, etc.*

La ministerul domeniilor se lucrează la întocmirea unui nou caiet de sarcini pentru arendarea moșiilor statului, în scopul de a se lua mai multe garanții în favoarea sâtenilor, și în sarcina viitorilor arendași ai statului.

Noul caiet de sarcini va fi supus încurând aprobării dlui ministru al domeniilor.

Dela Academie. Dl D. Onciul, profesor universitar a prezentat în ultima ședință a Academiei române, din partea dlui baron Eudoxiu de Hurmuzachi din Bucovina, 25 scrisori și alte manuscrise rămase dela părintele său.

Cele mai multe scrisori sunt adresate de către Vasile Alexandri. Dl D. Onciul, analizând aceste scrisori, a relevat faptul surprinzător că marele poet național, încă din anii 1848 și 1849, își fixase, în scrisul său, o ortografie proprie, care nu diferă cu mult de cea actuală a Academiei și pe care poetul național a întrebuițat-o constant în toată activitatea lui literară.

Rimsky Kosakow găsește an cu an mai mulți admiratori de când se cunoaște poemul său »Antar«.

Dirigenți de orchestră reputați au fost invitați din Rusia în apusul Europei ca să redea și mai bine caracterul și intențiunile compozițiilor rusești și toată această mișcare a culminat acum în organizarea la marea operă din Paris a cinci concerte istorice rusești. Ele au fost alături de reprezentațiile »Salomeei« lui Strauss marile evenimente muzicale ale anului.

Scena a fost unită cu sala, pe de asupra orchestrei și membrii asociațiunii Lamourex au luat loc pe imensul podiu, în fața unei săli, care întrunea întreg Parisul muzical.

Am asistat la al doilea din seria celor cinci concerte, ca fiind unul care conținea în programul său cel mai interesant amestec de operă și simfonie și în acelaș timp cântăreți ruși dintre cei mai remarcabili, printre cari celebrul bas Chaliapine, care face azi atâta furor, tenorul Smirnow, primadona Zbrueff și neysoprano Petrenko. Conducerea pieselor simfonice eră mâniile lui Arthur Nikisch, dirigintele dela Gewandsthaus din Lipsca și aceea a fragmentelor din opere în mâniile maestrului rus Felix Blumenfeld.

Boris Godunow de Mussoroky este una din operele tipice, în care caracterul slav se manifestă cu o putere și spontaneitate admirabilă. Rolul titular e al basului, ceea ce de altfel e încă una din caracteristicile muzicii rusești, vocile de

bas fiind foarte frecvente și frumoase la ruși. Tchaikowsky, în »Eugen Onegiu« al lui, are una din cele mai frumoase pagini în aria de bas a generalului — pe care Hesch o cântă divinemente la opera din Viena. Eu nu-i găsesc pe reche decât în aria lui Sarastro din »Flautul fermecat« al lui Mozart.

Mussorgksky a fost servit în Boris Godunow de basul Chaliapine.

S'au cântat din această operă mai întâi două fragmente din actul I: povestirea lui Pimen, călugărul pios și auster care spune țarului minunile din jurul mormântului țareviciului Dimitrie și cântecul lui Varlaam, un călugăr vagabond cu josnice instincte, cinic și bețiv care va răscula poporul. Cuvintele acestui cântec sunt din folclorul rusesc. Muzica este de o rară originalitate. E ceva satanic în bațjocura acestui cântec de bețiv asupra luării Kazanului de către Ivan Teribilu. Chaliapine a fost pe cât de mistic în povestirea lui Pimen, pe atâta de fanatic, elementar și formidabil în cântecul selbatic și intenționat trivial al lui Varlam.

Vocea lui de bas n'a părut extra-ordinar de puternică în cuprinsul imens al mare Opere, dar arta lui e cu totul superioară. Rare-ori întâlnești la un bas atâta dulceață, flexibilitate și eleganță. E o voce admirabil cultivată pe care o ajută o însușire pur slavă. Rușii sunt poate cel mai meloman popor și pun toată inima în cântec. Chaliapine e quintesența entuziasmului rusesc pentru

cântec și când acest slav, înalt, bălan, cu ochii albaștrii, începe să cânte, simți par'că în vocea lui dogoarea vâpăii care îndemnă sufletul. Fanatismul acesta este străin occidentalului, unde arta s'a comercializat și el dă explicația sugestivității cântecului lui Chaliapine. Aceasta s'a văzut și mai bine în actul al doilea din »Boris Godunow«, care cuprinde frumuseți remarcabile în plângerea fidațatului de către Xenia, fiica țarului Boris, în melodia națională a doicei, în jocul »Micului cocoș« și în groaznica halucinație a lui Boris, când crede că vede fantoma sângerândă a victimei sale Dimitri. Chaliapine a stârnit cu această parte entuziasmul general...

Nikisch, în partea simfonică, a condus a doua simfonie în si bemol de Tanciew — o lucrare cu mari însușiri personale ca invenție melodică și structură instrumentală și apoi suita de orchestră din opera Tzar Saltan a lui Rimsky-Korsakow, care însă ni s'a părut inferioară muziciei din »Antar«, probabil că e și anterioară.

Rimsky-Korsakow a mai fost reprezentat și prin preludiul din actul I și două cântece ale Lel-ei din opera Snégurothka, mult mai interesante ca fragmentele din »Tzar Saltan«.

Când Nikisch a apărut mână în mână cu bătrânul compozitor rus spre a mulțumi de primirea făcută compozițiilor, lumea a aclamat în cel dintâi un genial măestru de orchestră: în cel de al doilea o bucată vie din viața poporului rus.

(Paris).

Emil D. Fagure.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

în Ungaria. Nu e îndepărtată ziua când și aici se va introduce votul universal, punându-se capăt atâtor nedreptăți strigătoare.

Din aceasta naționalitățile vor avea un câștig foarte mare. În special românii în loc de a avea ca astăzi un număr de 14—15 deputați, în cameră aleasă sub regimul votului universal, ei vor trebui să fie reprezentați prin cel puțin 70 de deputați.

O altă urmare a introducerii votului universal în Ungaria va fi și aceea, că șovinistii maghiari, cari sunt dușmanii cei mai de moarte ai românilor vor suferi o mare înfrângere, deoarece ca și în Austria, tot așa și în Ungaria, masa poporului e câștigată pentru ideile social-democrate. Iar social-democrații se știe că sunt preocupați mai mult de problemele sociale și economice decât de cele naționale în înțelesul strâmt și urât al cuvântului.

Oricum ar fi pentru maghiari, românii însă votul universal le va da o putere și o însemnătate politică de care nu dispun până azi. De dânsii se va ține serios seamă, voturile lor vor fi hotărâtoare și nu e chiar exclusă posibilitatea ca pe banca ministerială din Ungaria să vedem un ministru român.

O urmare a acestor lucruri va fi că și în politica externă a monarhiei păreri și soluțiunile românilor vor trage mult în câmp.

Așa fiind noi românii macedoneni vom avea înfrânși niște apărători și sprijinitori din cei mai indicați și mai devotați ai drepturilor noastre.

În adevăr se știe că azi și multă vreme încă, Austro-Ungaria este cea care trage sforile și are cuvântul hotărâtor în chestiunea macedoneană.

Se mai știe că astăzi dânsa nu pare animată de sentimente de dreptate și de bunăvoință pentru români. Ba chiar se constată la reprezentanții ei în Turcia un vădit curent grecofil. Gurile rele susțin încă și aceea, că ar fi unii consuli austriaci, cari au dat ocrotire și încurajare bandelor și comitetelor grecești.

Aceste lucruri vor încetă, când în întinsa monarhie românii vor juca un rol mai activ, mai puternic. Ei vor împrăști toate zvornurile și insinuațiunile mincinoase și tendențioase, ei vor restabili lucrurile în adevărata lor lumină, ei nu vor lăsa să fie călcat în picioare, sfâșiat și distrus un popor, care este sânge din sângele lor.

Aceasta va fi așa, căci nu poate fi altfel. Încă ceva foarte însemnat. Să admitem, că într-o bună dimineață Austria pune mâna pe Macedonia, lucru care nu e tocmai așa de imposibil.

Urmarea pentru noi? Vom face parte din acelaș stat cu frații din Transilvania și Bucovina, nu vom mai fi așa de singuri. Vom primi elemente de o viață mai puternică. Vom căpăta o putere și o însemnătate, pe care nu o putem avea astăzi. Vom căpăta o chezășie puternică, că nu suntem meniți peirei.

De aceea izbânzile fraților din Transilvania sunt în mare parte și izbânzile noastre.

Din străinătate.

Rusia.

Congresul zemstvoudilor s'a întrunit zilele acestea la Moscova. La telegrama, care i-s'a trimes, țarul a răspuns în următorul mod:

— Îi mulțumesc congresului pentru sentimentele și pentru dorința exprimată, că voiește să se declare sincer în chestia reformei zemstvoudilor. Congresul va convinge zemstvoudurile despre necesitatea asocierii și a activității serioase, ca să se solidifice reformele introduse în viața poporului rus, pe cari le-am început eu pe bază curat istorică.

Anglia.

Reforma camerei lorzilor. Ministrul președinte Campbell-Bannerman a prezentat în ședința de ieri a camerei de jos rezoluțiunea privitoare la reforma camerei lorzilor, însoțindu-o de o vorbire mai lungă, pe care a terminat-o astfel: Permiteți, ca

din prilejul revizuirii dispozițiilor legislative patria să fie împărțită de toate experiențele, calmitatea și străduințele naționale ale lorzilor, dar *supremația să fie a camerei deputaților.*

În cursul dezbaterii conservativul Balfour a spus, că rezoluțiunea nu interpretează voința poporului, ci pe a ministrului-președinte. Ea e numai o apucătură pentru guvern de a-și face popularitate.

Dezbaterea rezoluțiunii va dura vr'o trei săptămâni.

Portugalia.

Criza. Ministrul președinte Franco a cerut împuternicire dela regele, să aresteze pe 52 foști deputați și conducători ai poporului.

Cei mai mulți dintre aceștia aparțin partidului socialdemocrat și republican. Regele Carlos ar fi primit din Londra o scrisoare confidențială, în care i-se spune, că dacă va continua pe drumul apucat, va fi pierdut. Regele din cauza aceasta nu s'a învoit să permită arestarea celor 52 persoane. În acelaș timp a invitat la sine pe șefii concentrației monarchice. Regele ar fi desaprobat și măsurile severe propuse de Franco în urma demonstrațiilor sângeroase dela 19 și 20 l. c., despre care am luat notă în numărul nostru de ieri.

Franța.

Întoarcerea lui Albert din Paris. Șeful mișcării revoluționare din Franța, Marcelin Albert, întorcându-se în sud a fost întâmpinat preste tot cu mare însuflețire. Albert are dela Clemenceau o scrisoare autografa ca poliția să nu se poată atinge de el. În Narbonne a declarat, că Clemenceau i-a promis, că toți ce-i arestați vor fi lăsați pe picior liber, dacă se va potoli răscoala, iar miliția va fi retrasă. Adunarea populară însă a luat hotărârea să continue *lupta pașnică*, având în vedere, că legea votată acum de curând nu-i satisfăcătoare pentru podgoreni, până când nu li-se vor îndeplini promisiunile.

Albert a călătorit la Argeliers, orașul său natal.

China.

Răscoala a fost în cele din urmă înăbușită din partea trupelor împărătești. Ordinea s'a restabilit pe deplin.

Revista ziarelor.

»Budapesti Hirlap«, numărul dela 26 c. scrie un lung articol despre căderea *guvernului* croat. Arată că Pejacevics n'a fost destul de energic pentru a susține interesele — maghiare, iar șeful de secție Nikolics a fost destul de îndrăzneț ca împreună cu Rojcs și Supilo să combată punctul de vedere — maghiar. Când Wekerle a tratat cu frunțașii croați pentru a-i determina să desarmeze, cei trei mai sus amintiți n'au cedat, ci au împins lucrurile spre conflict și criză.

Mai spune, că deputații croați ar fi redactat și trimis la cabinetul M. Sale un *memorand secret*, în care acuză pe actualii guvernanți maghiari și în schimb unor înlesniri oarecari *se oferă a slugi politica vieneză.*

Organul lui Apponyi (ca și celelalte care înregistrează știrea asta) îi ocărăște rău pre aliații de ieri pentru această — »duplicitate«. Nu le poate ierta că se dau în coate cu Viena și mai ales sunt indignați coalițiștii de faptul că la Curte s'au găsit chiar doi demnitari, cari mijlocesc croaților primirea unor memorande date fără știrea guvernului unguresc.

Acelaș ziar aduce știrea că alianța naționaliștilor cu socialiștii nu s'a putut face din cauza atitudinii contrare a *prelaților români.*

Credem a ști că acuzațiunea este absolut gratuită, ori lauda tot așa de — deplasată.

»Az Ujság« scrie:

»Fenomen curios. Când l-au dat afară pe Vaida, toți s'au înștiințat: și eu, și eu! *Acum că se face cercetare, iese treaba că nu l-au dat nimeni afară!* Chiar dincontră: fiecare a avut grijă ca celălalt să nu-l bată. Și deoarece nimeni nu l-a dat afară fără îndoială, rezultatul anchetei va fi că nici n'a fost dat afară. În lipsă de făptuitor, trebuie să se constate că dl Vaida a ieșit din sală ca într'o plimbare și întreaga societate parte l-a rugat să stea, partea grijit să nu-și dea însuși palme. Asta apoi e virtute! În fața întregului parlament s'a petrecut ceva și acest ceva totuși nu s'a întâmplat, pentru că eroii sunt trași la răspundere«.

Alegerea prezidentului.

— Corespondență particulară a »Tribunei«. —

Viena, 25 Iunie a. c.

Nu se știe înainte cine va fi ales. La înțelegere fătășă, sinceră, nu au putut ajunge partidele. Îndeosebi cele două partide mai mari, ale socialiștilor creștini și democrați, nu au găsit mijlocul de împăcare. Bine înțeles, toate partidele au luat ieri o hotărâre oarecare — o țin însă în secret.

În vederea însemnatelor întâmplări ce au să urmeze așa de puțini deputați lipsesc, cât nici se observă. La orele 11 și 20 se deschide ședința.

Se fac iarăș câteva jurăminte ale întârzieților. Se anunță iarăș câteva mandate protestate. (Între ele Simionovici).

Se numără mandatele verificate. Toate astea în puțină vreme, însă în necontenitele plângeri ale gazetarelor că nu se poate auzi nimic. În adevăr șgomotul de care pomenisem în rândul trecut pare a fi veșnic inevitabil, ori să zicem așa: la ordinea zilei.

Și mai e ceva tot așa de permanent: imbulzeala pe dinaintea scaunelor ministeriale, cari sunt ocupate toate. (Și asta o deosebire față de parlamentul maghiar).

În sfârșit sosește momentul în preajma căruia s'a vorbit foarte mult și s'a certat chiar: alegerea președintelui.

Urna se așează în incintă pe o masă lungă, așa ca votanții au să treacă totodată prin fața miniștrilor. În cealaltă parte a incintei, pe lângă urnă, iau loc trei controlori, și se îndeasă o grămadă de curioși, prin ceata cărora trebuie să-și facă cale cu coatele, votanții. Votarea anume se face așa:

Fiecare deputat scrie numele alesului său pe o filă de hârtie ce are tocmai la îndemână. Notarii, perândindu-se dacă obosesc, *strigă* apelul nominal. La auzul numelui său, votantul are să meargă la urnă, și să arunce cu mâna sa în ea, fila cu numele...

Până trec 516 oameni (abia 10 dacă s'au reținut) trece și un bun ceas de vreme. În trecerea asta am cel mai bun prilej, de-a cunoaște fețele...

Foarte simpatica înfățișare de prezident de republică a lui Lueger vine mai curând în mulțimea din jurul urnei. Cei din jur îl năcăjesc în glumă, întrebându-l mereu, pe cine votează. Dânsul le desface fila liniștit: »Ian aflați, dacă știți ceti«. — Are mare cinste înaintea miniștrilor. Când trece pe dinaintea lor, ei se scoală în picioare și așa-i strâng mâna. De aceeaș simpatie pare a se bucura la toți. Cu toții schimbă măcar o privire senină, și cu toții se grăbesc a face loc bătrânețelor sale, ce se razimă de baston...

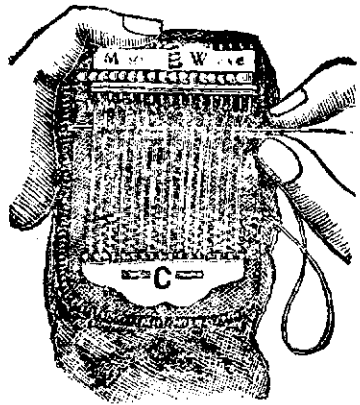
Trec și deputații români, fără de a surprinde careva prin înfățișarea sa. Grigorovici (socialismul nu îi răpește calitatea sa de român); »singurul socialist român în cele patru parlamente« cum zice d-sa este mai elegant decât toți democrații și naționaliștii. Un om înalt, uscățiv, cu barbă mare neagră...

Numărarea voturilor se face de tot repede, în o așteptare încordată.

Liniște perfectă — odată! Prezidentul prin bătrânețe, dr. Funke, face socoteala voturilor.

Loc deschis.

Numai există ciorapi îngăuriți

dacă folosești mașina de țesut ciorapi așa numită

Magic-Weaver

cu care se pot repara ciorapi cu ușurință, chiar și un copil poate lucra cu aceasta mașină se poate căpăta la firma

Wieg Testvérek

BUDAPEST, V., Deák Ferencz-utca 16.

O mașină costa 3.50 cor. instrucțiunea 85 fileri.

Stofă de congră pentru perdele

8 cm. lată costă 90 fil.

110 » » » 116 »

25000 Mtr. în 80 fileri în resturi de 8—15 mtr. Probe se trimit în bucată de cel puțin 25 mtr.

Dr. Böns Károly

și-a deschis

cancelaria advocațională

în Arad

piața Boros Béni nr. 4.

Pentru hotelieri
licențiați, arândători și crâjmari.

Care voesc a cumpăra vin curat, ales roșu și alb de Apoldul-mic, Mercurea, Cărpiniș, Reciu și Boz, rog a se adresa mie și a-mi cerceta pivnița de unde poate alege după plac cu 17 cruceri litra la vagon, iar la mai puțin 18 cruceri la cumpărare de peste 50 litre.

Cu stimă:

Ilie Floașiu,
Mercurea (Erd.-Szerdahely)
Comitat Szeben.**Rosenzweig Róza**

ATELIER DE CORSETE

furnizoare a curții ces. reg.

Oradea-mare (Nagyvárad).

Comande din provincie se săvârșesc după modelele parisiene în 24 de zile.

Ori unde trimit agenți la dorință.

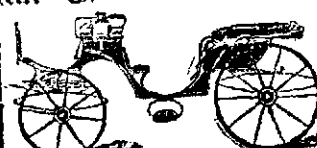
Catalog ilustrat gratuit și porto-franco

Lucza Józsefcurejtoarele de rochi chimica și gouvrat
SEGHEdin, strada Laudon nr. 9.Rochi pentru dame, haine bărbătești și
ce copii, îmbrăcăminti preoțești, uniforme
militare.**OBIECTE PENTRU CASĂ**perdele, fețe de masă, cuverturi, broderii,
stofe de mobile, mănuși, umbrele și tot
felul de obiecte din fabul acesta. Rochiile se
curăță întregi nedescusute, fără să-și piardă
culoarea, lustrul și fasonul.

Curățitul unei haine bărbătești 1 fl. 20 cr.

Micile reparaturi și călcatul hainelor dela
curățit, este gratuit.Catifea și plis, se primește pentru aburat.
Gouvratul se execută în felul cel mai
frumos și uimitor de ieftin. Curățitul che-
mic al perdelelor de dantelă, se execută cu
multă îngrijire.Comandele din provincie, se execută
punctual și repede.**Ifj. Hodács János**

Fondat la 1892 fabrică de trăsuri Telefon 439.

Rezumatul examenului		
Prima abrica de prăsuri de de câmpie		Mare magazin stabil!

Szeged Orașul de sus, Str. Kistisza
nr. 4. (Urmarea str. Maros).**Cimbale**cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de
frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă
rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ÁRPAD

MAKÓ

(Lădița de postă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat
se trimite gratis și franco.

Au sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai nouă iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raselor de 100
lumini pe oră 3 fileri.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

Modele de rame pentru icoane.

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4prăvălie de porțelan, sticlă, oglinzi, rame și candelabre,
indeprindere de sticlărie (Hotelul „Pannonia“).**Acuma a sosit**Untura de pește proaspătă
de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă**Spiritul Reuma**

încercat de alătea ori cu succes.

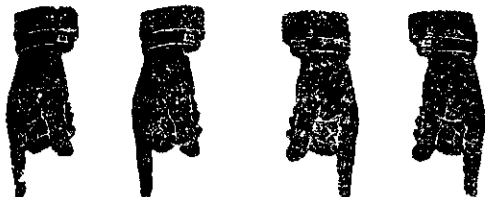
Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator
de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaş

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági
Balzsamok

**Pomadă de mustață
DE HAJDUSÁG!**

Mustața e frumoasă

dacă întrebuințezi
pomada Hajduság,
cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mai mulți de o mie de medici renumiți recomandă și comandă pacienților lor

Balзамul reșesc

contra podagrei și a reumei,
recunoscut mai bun medicament de întreaga lume.

O sticlă 2 cor. În provincie 2 cor. 50 fil. 3 sticle 6 cor. 65 fil. pe lângă rambursă gratuit. Medicament îngăduit de către ministrul de interne.

CREMA FÁY. O mare bucurie poate fi pentru dame, că am în vînt un medicament, unicul, ce nu-i stricăcios pentru pielea feței.

Știind că toate aliile de păr-acum pentru înfrumusețarea feței sunt stricătoreasă, după multă străduință mi-a succés, se inventez un medicament nestrícacios. Nu conține mercuriu, prin urmare:

Crema Fáy e unica nestrícaciosă contra pistruiilor, jubriților și alte boale de piele.

Crema Fáy dezlătură ori ce beșicătură, peciugini și or ce pată.

Crema Fáy face să dispară șbărciturile, fața pielii o face mai fină și mai curată.

Crema Fáy nu conține nici plumb nici mercuriu, și astfel nu e stricătoreasă.

Crema Fáy nu conține materii unșuroase, e în formă de spumă, cu miros plăcut și nu face să lucească fața.

Crema Fáy se poate folosi și ziua, deoarece nu conține un soare și suplimente biele poudra.

Un borcan de CREMA FÁY 1 cor. Săpunul Crema Fáy, regele să

săpunilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fáy întrebunțată cu crema cu tot redă feței o culoare frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței corespund trei culori, de: roșie închis nrul 18, deci la comanda rog să vă provocați la număr. Acestea alții sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuința fără să observa însă. — Un borcan 4 cor.

Apă de pistrui. Cel mai bun medicament pentru delaturarea a pistruiilor efect admirabil, căci îndată redă feței culoare curată, și nu-i stricătoreasă. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fil. Săpun de fiară pentru aceasta apă 80 fileri.

Medicament pentru vopsirea părului în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndeauns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce-o dorește. Nu înasprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a astmei.) — Iarna îndoaș pe vremea, când e noros mulți suferă de tusa, respinare nereglată, astmă, nădușeală etc. Aceste boale il istoneșc pe om în un gad, că de multecori abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap, etc. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuințează **Picturile Senega pentru piept.** Prețul unei sticle 1 cor. 40 fil.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice atât la bărbați cât și la femei. În o săptămână deplină însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție, pe din afară cu inscripție »Coloniale. Prețul unei sticle cu cele necesare se ajunge se vindecă pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fil.

Pilule Resanguin, unicul medicament în caz de neregularitate periodică, la dureri ascunse și la răceli de acest soi. Înecat durerile, la moment redă sănătatea. — Un borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Frecând ginginele cu ele, durerile de dinți prouenite din ori ce cauză, ncteează la moment. O sticlă 20 de fil.

FARMACIA

**GROSZ NAGY FERENCZ
DEBRECZEN.**

Comandele pentru liferarea se face cu reintoarcerea poște în întreagă țara.

Mijlocul cel mai bun de înfrumusețare din lume!

Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumusețare la expoziția din 1900 Paris a fost premiata.

Crema Regina curată în timpul cel mai scurt față de orice califelată. Un borcan 1 cor. 40 fil.

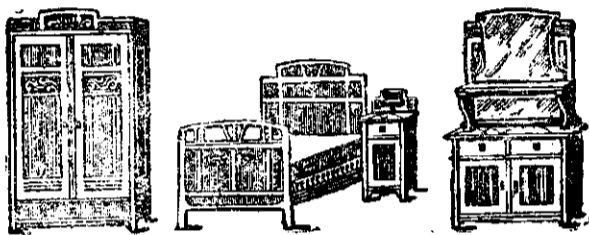
Pudra Regina se recomandă ca cea mai bune dintre pudrele de pân' acum cunoscute. Se vind în coloare albă, roză și cremă. O șeatulă 1 cor. 40 fil.

Săpunul crema Regina e săpunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumusețarea feței. O bucașă 70 fil.

De vândut în laboratorul chemical a lui

**Temesváry József, apotecar
SZEGED, Petöfi Sugár-ut**

și la **Török József, apotecar, Budapest, Király utca.**

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin isvor de a procura mobile
Cluje în TIMIȘIORA.

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mireș, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după desernne date sau planuite și desernnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plă-tibil în rate lunare.

În așteptarea comandelor, rămân cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár

Oravicza

Gyárvaros, 3 király-u. 6.

Fő-utca.

**Daca vrei să cumperi
ghete bune și țititoare**
pe lângă prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetepregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

„Laboratoire Cosmétique Matilde”

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio. Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scuiparea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. În casuri de tot grave și pilulile „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

s'a îngrășat de 120 Kigr.

Pentru anemici, femeii în galbenare, pe cari ti doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbese puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent ti doare capul, slabiilor cari doresc că se îngrășe și întarească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrilor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dni Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a-mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei lalte sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Dle! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele Dvoastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestrícacios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și ramenă să-ții delături pistrul, petele de ficat, so întrebuințezi

CREMA-ALIFIA-**MATILDE** 1 coroană.
SĂPUNUL 1 cor. 60 f.
PUDRA 80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci în lege și spriiuit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă
la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice
„Laboratoire cosmétique MATILDE” (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)
HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Correspondență din România se recere în limba franceză sau germană.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI		FOI PERIODICE
INVITĂRI BILETE DE LOGODNĂ <small>dupa dorință și în culori</small> BILANȚURI ANUNȚURI FUNEBRALE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> • Tot felul de lucrări tipografice • </div> <p style="margin: 5px 0;"><i>atingătoare de această branșă</i></p>	PROGRAME BILETE DE CUNUNIE <small>dupa dorință și în culori</small> ADRESE BILETE DE INTRARE
<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <h1 style="margin: 0;">"TRIBUNA"</h1> <h2 style="margin: 0;">ARAD</h2> <p style="margin: 5px 0;"><i>Str. Deák Ferencz nr. 20</i></p> </div>		
PREȚ-CURRENTURI <small>de cerșee la mână</small> NOTE STATUTE • LIBELE CIRCULARE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> • Diferite tipărituri pentru bănci • </div>	CĂRȚI DE VISITĂ <small>diferite formate</small> MENU PLICURI CU FIRMA OBLIGAȚIUNI
<p>Comandele primite să efectueze prompt și consciincios.</p>		
CĂRȚI în COMISIUNI	<i>Prețuri moderate!</i>	EDITURĂ PROPRIE

Nou! INDUSTRIĂ MAGHIARĂ! **Nou!**

Succesul universal al unei
inventatii maghiare!

Descoperirea lui LUGOSI FERENC

A cutreerat deja lumea intreaga si
o folosesc cei mai renumiti proprie-
tari de vii

Stropitoarea de vii

fiindca e cea mai buna, cea mai per-
fecta din timpul present si se econo-
miseste mult timp si materie, nu se
strica, garantie pe 5 ani.

Singurul fabricant:

Lugosi Ferenc in Czegled.

Cele mai bune stropitoare de vii ale prezentului.

Negustorilor preturi reduce.

Nou! Catalog de preturi gratuit si porto franco. **Nou!**

Catalog de preturi se trimite la dorinta.

Mașina de spălat cu

aburi (Teligöz')
sistem **JOHN.**

Cea mai perfectă mașină de
spălat a actualității!

In raport cu spălatul
cu mâna, se economi-
sesc 75% din timp,
lucru, săpun, sodă apă
și combustibil.

**Rufele
se cruță.**

Aparat de spălat, fert,
aburit și desinfectant
totodată.

Ocupă loc mic.

**Garantie: se trans-
poartă pentru în-
cercare fără nici
un obligament.**

Deposit stabil:

Póhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de preturi se trimite la dorinta.

E indispensabilă în ori ce casă.

E indispensabilă în ori ce casă.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez datorile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatulu
Bichis, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili
și demni de încredere.

Am onoare a aduce la cunoștința onoraților cumpă-
rători, că prăvălia

Masztig P. és társa

de pe piața Andrassy Nr. 22, în Arad
am cumpărat-o noi și o vindem sub firma noastră.

Cu distinsă stimă:

PFEIFER PÁL és TESTV.

Prețuri fixe ieftine!

Batiste 1/2 duzină cu 3aju-
ruri de in 1.75 cr.
Ciorapi de ață brodați cu
mătase 75 cr.
De flor fără cusătura, dela
55 cr. în sus.
Albituri de mătasa de da-
mast. Cele mai fine stufe
de lână și de spălat.
Zefir frumos 60 cm. lat cu
13 cr.
Cămăși de damă frumoase
de șifon spălate, cu 95,
1.20, 1.38 cr.

Delainuri de spălat fru-
moase 19, 23 cr.
Prosoape fine de frotat 65,
75, 1.10 cr.
Bluse frumoase brodate 88,
1.20 cr.
Ciorapi fini de ață ajour
65, 75, 85 cr.
Cămeși de zefir englezesc
fabricația proprie cu 1.85 cr
1/4 duzină ciorapi bărbă-
tești 50 cr.
Cravate elegante de pichet
1/4 duzină 50 cr.

Ismene scurte 56, 75 cr.

Mănuși de ață și de mătase lungi, perechea
cu 25, 35, 45, 55 cr. în sus.

Umbrele de ploaie și soare fine.

Lucruri de mână imprimate și începute cu toate prețurile
convenabile.

Prăvălia centrală în Budapesta: Ferenciek tere
4, și Egyetem-tér 5.

Telefon 585.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad.

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

architect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială:

ARAD, Weitzer János-u. 13
(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:

BUDAPEST
Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de birou în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltueli-
lor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Cel mai frumos loc de vilegiatură în ARAD.

Să nu neglijeze nimeni de a merge

În chioscul Parcul „Baross”

de nou re-
novat din

unde stă la dispoziția onor. public

Buffé rece și Cofetăria.

Zilnic cântă lăutarii dela orele 5. — Atât prețurile buffetului cât și ale cofetăriei sunt cele mai moderate și astfel întru toate acestea cere părținirea

Mihályi Gyula, cofetari.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDŰS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad
ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticiuri franțuzești și englezești.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Vânzare de saci și ponve.

Institut de a împrumuta saci.

Am onoare a aduce la cunoștința firmelor agricole și a agronomilor din lec și din împrejurime, că în a c. la 1 Iunie

in Arad, Boros Béni-tér 1, lângă ferăria lui Hartmann Samu, în casa dlui dr. Sever Ispravnic

am înființat un institut pentru a împrumuta saci

unde 50,000 de saci stau la dispoziție.

In aceeași localitate mă ocup cu vinzarea a tot felul de saci și ponve, precum și cumpărare de saci de tarite și făină odată folosiți.

Braun Miksa.

≡ Cumpărare și vinderea de saci de făină și țărîțe folosiți. ≡